

Yüzündeki o yarım tebessümle her karşıma dikildiğinde tuhafıma giden sorular sorardı. Bu sefer de yanılmadım.

/Sen, hakikatin ifade edilemeyeceğini söylüyorsun değil mi?/

Dilin onu tam olarak ifade etmeye yetmeyeceğini söylüyorum.

/Yani dil, hakikat konusunda pek işe yaramaz./

Bu başka bir söz.

/Hakikati ifade edemez diyorsun, işte, aynı./

İfade edemiyor olması, işe yaramaz demek değil, sadece **vehmedilen** işe yaramaz.

\:sub:Neymiş bu **vehmedilen**? _

Vehmedilen, benim veya senin bir cümle kurduğumuzda, bunun herkes tarafından yapılan yorumunun hakikatin kendisi olması. Dil hakikat konusunda bir işe yarar, ancak bu hakikatin kendisini ifade etmek değildir.

/Ne işe yararmış?/

Hakikati **aramayı** öğretir mesela, eğer birisi hakikati tanıdıysa, ona giden yolu bir harita gibi aktarabilir. Harita hazinenin kendisi değildir, sadece ona nasıl gidildiğini gösterir.

/Peki insanlar neden bu haritaya inansınlar ki? Herkesin çeşit çeşit haritası oluyor, kimsenin kimseye hazine konusunda inanmasını bekleyemeyiz, değil mi?/

Eh, doğru. Eğer hazine yerinden kalkmaz bir hazineyse ve onu görenler nadirse, gördüğünü söyleyen çoksa, nasıl bileceğiz hazinenin var olduğunu, haritanın doğru olduğunu.

/Kime inanacağız?/

Hazine yerinden kalkmaz ama ona giden insanın cebinden bir iki numunelik altın çıkar. Hazineyi görüp de hatıra almamasını bekleyemeyiz değil mi?

/Turistik bir yer gibi anlatıyorsun./

Turistik değilse de, hakikatle karşı karşıya kalmış bir insanın hayatında **doğru** olmasını bekleyebiliriz herhalde, hazineyi görmüş bir insanın yeryüzünün kağıt paralarına tamah etmesini beklemeyiz, değil mi?

/Kağıt para?/

Kağıt para, insanların hakikatin **yerine** kullandıkları bir şey, hakikat olmadığı halde, hakikat gibi yaptıkları her ne varsa, o.

/Peki, nereden bileceğiz, bir insanın cebinden çıkanın hazinenin altın parası mı, kağıt para mı olduğunu? Ben sıradan bir insanım, nasıl tanıyabilirim?/

Bunu tanımak çok zor, ancak zaten eğer hakikati görmüşlerin ceplerinde getirdikleri altınlar olmasaydı, insanların kağıt parasının değeri de kalmazdı. Eğer hakikat varolmasaydı, iyilik ve doğruluk anlamını kaybederdi, medeniyet diye bir şey ortaya çıkmaz, kainatın her noktasında gördüğümüz ve bizi ihata eden düzen varolmazdı.

/Kağıttı, altındı derken dilden biraz uzaklaştık gibi oldu./

Dil, bu kağıt paraları, altın paraları, o hazineye giden yolu aktarabileceğimiz bir pazar yeri. Hazinesinin yerini bulmak her insanın vicdanından gelen bir talep.

/Ancak bunu yapamıyorlar./

Pek çoğu, senin de itiraz ettiğin sebeplerden, bir hakikatin varolduğuna, bunun ulaşılabilir olduğuna inanmıyor. İnsanların elinde pek çok harita var, hangisine inanacağız, diye sorarak tüm ömrünü pazar yerinde, haritaları seyrederek geçiriyor. Bilhassa modern zaman, bizi haritaların çokluğuyla pazar yerine zincirlemenin zamanı, her köşede bir fısıltı, nasılsa ulaşamazsın, nasılsa yok.

/Doğru, haritalar pek çok, hangisine uyacağız?/

Vicdanına sorarsın ve doğru olduğunu düşündüğün birini takip etmeye çalışırsın. Baktın doğru yolda gitmiyor, sana hazinenin varlığını unutturup, cebine kağıt paralar doldurmak niyetindeler dönüp başkasını aramak elindedir. Ancak haritaların çokluğuna bakıp, hiçbirine yanaşmamak, hakikatin varlığını kabul etmemekten ne kadar farklı?

/Yine ikna oluyor gibiyim ama gidip biraz daha düşüneyim en iyisi, hadi görüşmek üzere./

Selam olsun.